FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	44187
Nom	Avaluació i diagnòstic en psicologia de la salut
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	12.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2191 - M.U. en Psicologia General Sanitària	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre
2244 - M.U. en Psicologia General Sanitària	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2191 - M.U. en Psicologia General Sanitària	2 - Avaluació i diagnòstic en psicologia de la salut	Obligatòria
2244 - M.U. en Psicologia General Sanitària	2 - Avaluació i diagnòstic en psicologia de la salut	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ATIENZA GONZALEZ, FRANCISCO L.	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics
INFANZON CASES, MARIA EUGENIA	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics
SERRANO ROSA, MIGUEL ANGEL	268 - Psicobiologia

RESUM

En esta assignatura es pretén formar l'estudiant en tots aquells aspectes que sobre el procés d'avaluació psicològica ha de conéixer i utilitzar el Psicòleg General Sanitari. Com són els distints models d'avaluació i intervenció en el camp de la Psicologia General Sanitària, així com les tècniques i procediments que d'ells es deriven per a l'abordatge dels trastorns del comportament, en els factors psicològics associats amb els problemes de salut, en el peritatge forense i en l'avaluació dels factors de risc relacionats amb la salut i la qualitat de vida. Tot això tant en persones adultes com en xiquets. També es pretén formar

l'estudiant en els diferents tipus de tècniques d'avaluació psicològica, incloent l'avaluació neuropsicológica i psicofisiològica. Es farà especial insistència en els resultats del procés, és a dir en els informes en Psicologia General Sanitària.

Un altre aspecte que pretén cobrir esta assignatura és el coneixement per a planificar, desenrotllar i avaluar plans i programes d'intervenció psicològica.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs.

COMPETÈNCIES

2191 - M.U. en Psicologia General Sanitària

- Preocupació per l'èxit d'un treball de qualitat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d?estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d?integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d?una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l?aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d?una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d?aprenentatge que els permeten continuar estudiant d?una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Tenir domini en habilitats de comunicació oral efectiva en múltiples formats (per exemple, discussió de grup, debat, conferència, etc.) i per a múltiples propòsits (per exemple, informar defensar, explicar, persuadir, argumentar, ensenyar, etc.).
- Conéixer en profunditat els distints models d'avaluació i intervenció en el camp de la Psicologia General Sanitària, així com les tècniques i procediments que d'ells es deriven per a l'abordatge dels trastorns del comportament i en els factors psicològics associats amb els problemes de salut.

- Planificar, realitzar i, si és el cas, supervisar el procés d'avaluació psicològica del comportament humà i dels factors psicològics associats amb els problemes de salut per a establir l'avaluació dels mateixos.
- Dissenyar, desenvolupar i si és el cas supervisar i avaluar plans i programes d'intervenció psicològica, en funció de l'avaluació psicològica i de les variables individuals i socials concurrents en cada cas.
- Formular hipòtesi de treball en investigació i arreplegar i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes, aplicant el mètode científic.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'exercici professional.
- Redactar informes psicològics de forma adequada als destinataris i destinatàries.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

- Utilitzar els procediments d'avaluació i diagnòstic adequats en psicologia de la salut.
- Comunicar els resultats de l'avaluació i diagnòstic en psicologia de la salut amb les garanties científiques i ètiques pròpies de la professió.
- Conéixer el cicle d'intervenció psicosocial, les formes d'avaluació i els juís valoratius derivats.
- Dissenyar el procés d'avaluació de programes en funció dels objectius de l'avaluació.
- Conéixer els fonaments i el procés d'avaluació i diagnòstic en Psicologia Clínica i Sanitària."
- Adquirir els fonaments teòrics i metodològics de l'avaluació psicològica dins del marc legislatiu espanyol, els requeriments jurídics de la imputabilitat, les causes psíquiques que poden modificar el component cognoscitiu y/o volitiu, la valoració de la causalitat, psicopatologia, perillositat i reincidència del fet delictiu, així com les conseqüències en víctimes.
- Realitzar una avaluació psicològica forense basada en l'evidència i en l'aplicació de normes ètiques i legals exigibles.
- Saber avaluar els factors de risc psicosocial relacionats amb la salut i la qualitat de vida.
- Conéixer els indicadors bàsics en la generació de models saludables de representació mental.
- Conéixer els procediments d'avaluació dels processos psicològics socioemocionals.
- Conéixer els trastorns específics i els aspectes fonamentals de la psicopatologia, i l'avaluació en xiquets i adolescents.
- Conéixer els trastorns específics i els aspectes fonamentals de la psicopatologia, i l'avaluació en adults.
- Ser capaç de realitzar avaluacions de les funcions mentals i les emocions (processos psicològics complexos) a través de l'ocupació de bateries neuropsicológicas i proves psicofisiològiques adaptades a les necessitats de cada persona.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El procés d'avaluació psicològica en el camp de la Psicologia General Sanitària

1. Anàlisi de les demandes, queixes i metes.
2. Formulació d'hipòtesis d'avaluació contrastables: conversió de les demandes, queixes i metes en formulacions d'avaluació.
3. Arreplega d'informació: recopilació de la informació pertinent. Proves pertinents en el procés d'avaluació, segons casos.
4. Processament de la informació: relació de les dades amb les hipòtesis plantejades.
5. Organització i informació dels resultats: elaboració tècnica dels resultats i informació al client o subjecte. Passos en l'elaboració d'un informe clínic.
6. Habilitats del terapeuta en el procés d'avaluació.

2. Resultats del procés: Els informes en Psicologia General Sanitària

1. Importància de l'informe del Psicòleg General Sanitari. Aspectes professionals.
2. Informe psicològic i diversitat: importància del context. Casos particulars
3. Informes clínics, forenses, i de família, punts en comú i diferències.

3. Avaluació i diagnòstic del procés salut-malaltia en adults

1. Avaluació i diagnòstic: la història clínica i l'entrevista davaluació i diagnòstic
2. Psicopatologia general i trastorns mentals: el psicopatograma com a instrument d'avaluació, i el diagnòstic segons el DSM-5
3. Anàlisi de casos clínics. Posada en pràctica dels coneixements adquirits

4. Avaluació en Psicologia Forense

1. Principis generals en avaluació en psicologia forense.
1.1. L'avaluació psicològica de la credibilitat i la simulació
1.2. Valoració de la imputabilitat.

2. Metodologia en l'àmbit forense: principals tècniques d'arreplega d'informació i elaboració d'informes forenses.
2.1. Generalitats
2.2. Metodologia per a l'elaboració d'Informes forenses

3. Àmbits o contextos d'actuació.
3.1. Informes forenses en menors
3.2. En violència de gènere: Avaluació psicològica forense del risc de Violència contra la Parella (VCP)

5. Avaluació i diagnòstic del procés salut-malaltia en xiquets i adolescents

1. Psicopatologia Infanto-juvenil: descripció i avaluació.
Característiques de l'avaluació infanto-juvenil
El procés en l'avaluació infantil
Anamnesi
Entrevista amb xiquets, adolescents i pares
Àrees a avaluar en l'entrevista amb els pares
Característiques de l'entrevista amb professors
Àrees evolutives que incidixen en l'entrevista
Entrevista estructurada i no estructurada
Els instruments d'avaluació en infància i adolescencia

2. Trastorns mentals i salut en la infància: descripció, avaluació i diagnòstic.
Trastorns psicopatològics en la infància i la seua avaluació
Psicologia de la salut en infància i adolescència (anàlisi de casos)
Aspectes evolutius a tindre en compte en el diagnòstic
Trastorns en infància i adolescència segons el DSM-5

6. Avaluació dels factors de risc relacionats amb la salut i la qualitat de vida

1. Factors de risc i protectors de la qualitat de vida.

2. Conceptualització del benestar psicològic i del benestar subjectiu.

3. Descripció de troballes d'investigació en àrees relacionades amb el benestar i la seua avaluació

4. Avaluació del benestar psicològic i del benestar subjectiu.

5. Estils de vida relacionats amb la salut: Concepte, variables i dimensions

6. Avaluació dels estils de vida relacionats amb la salut

7. Conceptualització de la qualitat de vida relacionada amb la salut i aportacions a les ciències de la salut el concepte de qualitat de vida relacionada amb la salut

8. Avaluació de la qualitat de vida relacionada amb la salut. Característiques de les mesures de la qualitat de vida relacionada amb la salut. Principals tipus d'Instruments d'Avaluació. Criteris per a la selecció d'instruments de qualitat de vida relacionada amb la salut. Relacions entre qualitat de vida relacionada amb la salut i la cultura.

7. Avaluació neuropsicológica i psicofisiològica

1. L'avaluació neuropsicológica i les proves diagnòstiques. Definició de Neuropsicologia clínica. La rellevància de la Neuropsicologia en la pràctica clínica en Psicologia

2. Objectius, variables i etapes en l'avaluació neuropsicológica. Principis avaluació. Objectius. Variables del pacient a tindre en compte. Etapes en la valoració.

3. L'informe neuropsicológico i les pautes d'intervenció. Proves rellevants per a la confecció de l'informe i la intervenció: avaluació de l'alerta, funcions motores i coordinació, atenció i concentració, avaluació de la memòria i funcions executives, avaluació del llenguatge.

4. La Psicofisiologia clínica: conceptes bàsics. (Concepte de psicofisiologia; mesures psicofisiològiques de laboratori i ambulatòries; paràmetres a tindre en compte en l'avaluació psicofisiològica; àmbits d'aplicació).

5. Avaluació psicofisiològica en la pràctica clínica (el polígraf: concepte i usos; tècniques ambulatòries d'avaluació psicofisiològica; pulsòmetre, ECG i avaluació de l'activitat física)

8. Avaluació dels processos psicològics socioemocionals

1. Processos socioemocionals i representació mental saludable en el primer any de vida. L'experiència és l'arquitecte del cervell
Experiència interactiva i desenrotllament emocional
Origen social del Self i el subjecte psicològic
Intersubjectivitat i emergència de la ment
Sincronia i Sensibilitat materna
Processos socials en la interacció primerenca
Representacions mentals socioafectives "working models"
L'afferrament infantil i la funcionalitat del sistema d'afecció

2. Procediment d'avaluació.
El procediment de la 'Situación Extraña' de Mary Ainsworth
Sistema d'escales de qualificació i avaluació de la qualitat de l'afferrament infantil

3. Classificació de afferrament.
Els patrons d'afferrament reflectixen història d'interacció
Els tipus i els meta-anàlisis sobre prevalença en distintes poblacions
Cognició i Emoció i la regulació emocional en els distints tipus d'afferrament
Els tipus de la classificació clàssica i l'afferrament desorganitzat.

4. Afferrament Desorganitzat característiques i implicacions per a l'ajust psicològic.
Índexs de Desorganització i Desorientació
Les dades sobre tipus D en distintes poblacions: maltractament infantil, contextos deprivados..
L'afferrament insegur com a marcador de problemes socioemocionals posteriors

Conflictes sobre 'cuidar' i 'ser cuidado' i 'control'en cuidadors primaris
Claus per a ajudar pares amb dificultats en la seua infància

5. Salut mental materna i afferrament infantil.
La depressió post-part i altres problemàtiques: efecte sobre la relació amb el bebé

6. La separació i reunió en casos d'acolliment en les visites i implicacions pràctiques

7. Afferrament infantil i problemes neurològics
Distinció entre signes de problemes neurològics i conductes índex d'afferrament D
El dolc de pare de xiquets amb problemes neurològics i impacte sobre relació i afferrament

9. Planificació i avaluació de programes en el camp de la Psicologia General Sanitària

1.El cicle global d'intervenció.
Què és una intervenció?
Què és el cicle global d'intervenció?
Fases d'una intervenció
Intervenció i valoració de programes

2.Conceptes bàsics en programació i valoració de programes.
Què és la valoració de programes?
Característiques essencials de la valoració de programes
Per a què avaluem un programa
Hi ha un únic tipus d'avaluació de programes?
A qui afecta l'avaluació?

3.Disseny i aplicació de programes.
¿ Per a què s'elabora, i s'implanta un programa?
Necessitats / Objectius
"Estudio piloto" - Intervenció més eficaç
Disseny d'un programa (elements constituents)
Posada en marxa del programa

4.Valoració de programes d'intervenció.
Qüestions prèvies per a dissenyar l'avaluació
Què es va a observar, mesurar?
Disseny de l'avaluació
Arreplegada d'informació
Anàlisi de dades
Elaboració de l'informe final i presentació oral

5.Criteris de qualitat en valoració.
Necessitats correctament avaluades?
Objectius especificats?

Hi ha informació sobre el seu potencial suficiència o adequació?
Programa detallat?

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	120,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	40,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	20,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20,00	0
Resolució de casos pràctics	30,00	0
TOTAL	**300,00**	

METODOLOGIA DOCENT

L'aprenentatge en grup amb el professor. En la classe presencial s'utilitzarà el model de classe magistral, ja que este model oferix la possibilitat d'oferir una visió global del tema tractat i incidir en aquells conceptes claus per a la seua comprensió. Així mateix, s'indicarà als alumnes aquells recursos més recomanables per a la preparació posterior del tema en profunditat. Així mateix, la docència es complementa amb la realització de treballs, individuals i grupals, on es fomenta el treball autònom i en grup. Assistència a tutories reglades. En les tutories els professors guien l'alumne en la construcció del seu coneixement; ho orienten en l'elaboració dels treballs, resolen dubtes o dificultats relacionades amb la matèria. Es faran en grups per a resoldre problemes, dirigir treballs, etc. Aula virtual (http://pizarra.uv.es.) . En este espai virtual, els alumnes poden trobar documents, informació o notícies rellevants de les assignatures. Els professors depositen tota la informació que consideren oportuna per al desenrotllament de la matèria. Activitats docents més innovadors com l'estudi de casos, la resolució d'exercicis i problemes, l'aprenentatge basat en problemes, l'aprenentatge orientat a projectes i l'aprenentatge cooperatiu per mitjà de la utilització de grups interdisciplinaris, en les sessions de pràctiques, i en la realització dels treballs grupals.

AVALUACIÓ

SISTEMES D'AVALUACIÓ

Valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta. Assistència a seminaris/conferencies. Activitats.

PONDERACIÓ

Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant prova escrita d'alternatives de resposta (50% de la qualificació final, recuperable). Assistència a seminaris/conferencies (5% de la qualificació final, no recuperable). Activitats d'aula (45% de la qualificació final). En segona convocatòria, les activitats que consistisquen en tasques a realitzar fora de l'aula seran recuperables. En segona convocatòria, les activitats que consistisquen en tasques a realitzar a l'aula seran recuperables si les característiques de les mateixes ho permeten.

REQUISITS MÍNIMS

Per a superar l'assignatura en 1ª o 2ª convocatòria, serà necessari aconseguir un domini mínim del 50% en la valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant prova escrita d'alternatives de resposta (50% de la qualificacció final, recuperable).

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que disposa el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i màster (ACGUV 108/2017).
Només se sumaran els diferents apartats previstos en l'avaluació quan es superen els requisits mínims establits.
La concessió d'una Matrícula d'Honor, es basarà en la normativa respecte d'això de la Universitat de València, que té en compte el nombre de Matrícules d'Honor per grup. La valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, inclourà també una pregunta de desenrotllament que pot ser considerada per a la concessió de Matrícula d'Honor (MH). Respecte d'això, es partirà del número de MH que puguen atorgar-se en cada un dels grups. Basant-se en això, es valorarà la possibilitat de concedir la MH a l'alumnat basant-se en la nota total obtinguda per l'alumnat sobre 10 punts, i només en aquells casos en què la dita nota siga de 9 punts o superior. Per a poder optar a Matrícula d'Honor l'alumnat haurà d'haver omplit la pregunta de desenrotllament la valoració de la qual servirà per a determinar l'assignació de la Matrícula d'Honor en aquells casos en què l'alumnat que puga accedir a la mateixa siga superior al de matrícules d'honor que puguen atorgar i/o en cas d'empat en la nota obtinguda per l'alumnat sobre 10 punts.
En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda en primera convocatòria d'acord amb les regles següents:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de l'assistència a seminaris/conferencies i d'activitats realitzades.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, i este no aconseguix els requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'este apartat.

En segona convocatòria, es procedirà d'acord amb les regles següents:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de l'assistència a seminaris/conferencies i d'activitats realitzades.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, i este no aconseguix els requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'este apartat.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, i este aconseguix els requisits mínims, se sumarà la valoració per assistència a seminaris/conferencies i/o valoració d'activitats.

La consulta i impugnació de la qualificació obtinguda en tasques d'avaluació, quedarà sotmesa al que disposa el Reglament d'Impugnació de Qualificacions (ACGUV de 29 d'abril de 2008) http://www.uv.es/=sgeneral/Reglamentacio/Doc/Estudis/C9.pdf

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Referencia b1: Ardila, A. y Ostrosky, F. (2012). Guía para el diagnóstico neuropsicológico. Libre disposición web: http://psy2.fau.edu/~rosselli/NeuroLab/pdfs/ardia_book.pdf
- Referencia b2: Badía, X. & Alonso, J. (2007) La medida de la salud. Guía de escalas de medición en español. EDITTEC. Barcelona.
- Referencia b3: Beleña, A. y Báguena, Mª J. (2014) Apuntes de Evaluación en Psicología forense, disponibles en la fotocopiadora de la Facultad de Psicología.
- Referencia b4: Belloch, A., Sandín, B. y Ramos F. (Eds.) (2009). Manual de Psicopatología (2ª edición). Vol I y II. Madrid: McGraw Hill Interamericana.
- Referencia b5: Caballo, V.E. y Simón, M.A. (2004). Manual de Psicología Clínica Infantil y Adolescente: Trastornos específicos. Madrid: Pirámide.
- Referencia b6: Caballo, V.E. (2005). Manual de Psicología Clínica Infantil y Adolescente: Trastornos Generales. Madrid: Pirámide.
- Referencia b7:Caballo, V. (2011). Manual de Psicopatología y trastornos psicológicos. Madrid: Pirámide.
- Referencia b8: Carretié, L. (2001). Psicofisiología clínica. En L. Carretié. Psicofisiología. Madrid Piramide.
- Referencia b9: Fernández Ballesteros, Rocío. (1996). Evaluación de Programas. Madrid. Síntesis.

- Referencia b10: Fernández-Ballesteros, R., DeBruyn, E.E.J., Godoy, A., Hornke, L., Ter Laak, J. Vizcarro, C., Westhoff, K., Westmeyer H. & Zacagnini, J.L. (2001):"Guidelines for the Assessment Process (GAP): A proposal for Discussion. European J. Of Psychological Assessment, 17,187-200.
- Referencia b11: González, R. (2005). Psicopatología del niño y del adolescente. Madrid. Pirámide.
- Referencia b12: Infocop Online. Consejo General de la psicología. http://www.infocop.es
- Referencia b13: Lafuente, J. (2010). Formación del primer apego y evolución del apego durante la infancia, en Lafuente, S (2010) Vinculaciones afectivas. Edt Pirámide (pp. 93-121)
- Referencia b14: Papeles del Psicólogo. Consejo General de la psicología. http://www.papelesdelpsicologo.es
- Referencia b15: Pérez-Llantada, M.C. y López,A. (1999). Evaluación de Programas de Salud y Servicios Sociales. Madrid. Dykinson.
- Referencia b16: Ryan, R.M. y Deci, E.L. (2000). Self-Determination Theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. American Psychologist, 55 (1), 68-78.
- Referencia b17: Sierra, J.C., Jiménez, E.M. y Buela-Casal, G. (Coords.)(2006): Psicología Forense: manual de técnicas y aplicaciones. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Referencia b18: Vázquez, B (2005) Manual de psicología forense. Madrid: Síntesis

Complementàries

- Referencia c1: American Psychiatric Association (2013). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition (DSM-5). Washington, DC: American Psychiatric Association.
- Referencia c2: Ballart, C. (1992). Evalauación de programas de sevicios públicos. Madrid. INAP.
- Referencia c3: Diener, E. y Ryan, K. (2009). Subjective well-being a general overview. Psychological Society of South Africa, 34, 391-406.
- Referencia c4: Jiménez Gómez, F. (Coord.)(2001). Evaluación Psicológica Forense. Tomos I, II, III y IV. Salamanca: Amarú Ediciones.
- Referencia c5: Pérez, M. (2012). La evaluación neuropsicológica (edición 16ª, enero-marzo 2012). Ed. FOCAD Formación continuada a distancia, Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos.
- Referencia c6: Siegel, D. (2012) The pocket guide to Interpersonal Neurobiology. Norton & Company (Capítulos 18-21)
- Referencia c7: The European Journal of Psychology Applied to Legal Context. http://www.webs.uvigo.es

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern